

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI KÖZPONTI BANK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK VÉLEMÉNYE

(2017. október 4.)

az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapírpiaci Hatóság) létrehozásáról szóló 1095/2010/EU rendeletnek és a 648/2012/EU rendeletnek a központi szerződő felek engedélyezésére vonatkozó eljárások és az érintett hatóságok, valamint a harmadik országbeli központi szerződő felek elismerésére vonatkozó követelmények tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatról

(CON/2017/39)

(2017/C 385/03)

Bevezetés és jogsalap

2017. augusztus 22-én, illetve 2017. szeptember 15-én az Európai Központi Bank (EKB) felkérést kapott az Európai Unió Tanácsától, illetve az Európai Parlamenttől arra, hogy alkosson véleményt az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapírpiaci Hatóság) létrehozásáról szóló 1095/2010/EU rendeletnek és a 648/2012/EU rendeletnek a központi szerződő felek engedélyezésére vonatkozó eljárások és az érintett hatóságok, valamint a harmadik országbeli központi szerződő felek (CCP-k) elismerésére vonatkozó követelmények tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatról ⁽¹⁾ (a továbbiakban: a javasolt rendelet).

Az EKB véleményalkotásra szolgáló hatásköre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 127. cikkének (4) bekezdésén és 282. cikkének (5) bekezdésén alapul, mivel a javasolt rendelet olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek érintik: (1) a Központi Bankok Európai Rendszerének (KBER) a Szerződés 127. cikke (2) bekezdése első és negyedik francia bekezdése szerinti, a monetáris politika meghatározására és végrehajtására, valamint a fizetési rendszerek zavartalan működésének előmozdítására vonatkozó alapvető feladatát; (2) a KBER-nek a Szerződés 127. cikkének (5) bekezdése szerinti, a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikáik és a pénzügyi rendszer stabilitására vonatkozó politikáik zavartalan megvalósításában való támogatására vonatkozó feladatát; és (3) a Szerződés 127. cikkének (6) bekezdése alapján az EKB-ra ruházott, a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos feladatokat, az 1024/2013/EU tanácsi rendelet ⁽²⁾ 1. cikkének korlátai között. Az Európai Központi Bank eljárási szabályzatának 17.5. cikke első mondatával összhangban a Kormányzótanács fogadta el ezt a véleményt.

Általános észrevételek

Az EKB határozottan támogatja a Bizottság javaslatában szereplő azon kezdeményezést, hogy növeljék a KBER érintett tagjai – mint a CCP-k által elszámolt pénzügyi eszközök pénznemeinek kibocsátó központi bankjai – által az uniós CCP-k felügyeletére és a harmadik országbeli CCP-k elismerésére vonatkozó folyamatban betöltött szerepet. Az EKB határozottan üdvözli és támogatja azt a javaslatot, hogy az eurorendszer mint az eurót kibocsátó központi bank hangsúlyosabb szerepet játsszon az uniós és a harmadik országbeli CCP-eket illetően. Ez azon kockázatokra tekintettel indokolt, amelyeket a CCP-k működési zavarai vagy a CCP-k által a kockázatkezelés területén hozott bizonyos intézkedések jelenthetnek az eurorendszeren keresztül ellátott alapvető feladatok – így különösen az Unió monetáris politikájának meghatározása és végrehajtása, valamint a fizetési rendszerek zavartalan működésének előmozdítása – végrehajtására nézve. E kockázatok végső soron hatással lehetnek az eurorendszer Szerződés 127. cikkének (1) bekezdése szerinti, az árstabilitás fenntartására irányuló elsődleges céljának elérésére.

A CCP-eket érintő zavarok több csatornán keresztül is hatást gyakorolhatnak az eurorendszer elsődleges céljára. Az ilyen zavarok például érinthetik az euroövezeti hitelintézetek likviditási pozícióját, potenciálisan megzavarva az euroövezeti

⁽¹⁾ COM(2017) 331 final.

⁽²⁾ A Tanács 1024/2013/EU rendelete (2013. október 15.) az Európai Központi Banknak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos külön feladatokkal történő megbízásáról (HL L 287., 2013.10.29., 63. o.).

fizetési rendszerek zavartalan működését. Ez a központi banki likviditás iránti megnövekedett igényhez és az eurorendszer egységes monetáris politikájának végrehajtását érintő lehetséges kihívásokhoz vezethet. Az ilyen zavarok továbbá ronthatják a pénzügyi piac azon szegmenseinek működését, amelyek kulcsfontosságúak a monetáris transzmisszió szempontjából, mint az értékpapír-finanszírozási ügyletek és a származtatott kamatlábügyletek euróban denominált piaci.

A globális és európai szinten egyaránt mutatkozó jelentős fejlemények várhatóan fokozzák majd a CCP-k által a fizetési rendszerek zavartalan működésére és az egységes monetáris politika végrehajtására nézve jelentett kockázatot. Először is, a központi elszámolás egyre inkább határokon átnyúló jellegűvé és rendszerszinten jelentőssé válik. Ezért a Bizottság már előterjesztette a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerről, valamint az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatát⁽¹⁾. Másodszor, az Egyesült Királyságnak az Unióból történő kilépése lényeges hatással lesz az eurorendszer arra való képességére, hogy ellássa az eurót kibocsátó központi bankként fennálló feladatait. Az Egyesült Királyságban letelepedett egyes CCP-k jelenleg jelentős volumenű euróban denominált tranzakciót számolnak el. Így egy nagyobb egyesült királysági CCP-t érintő jelentős zavar komoly következményekkel járhat az euro stabilitására nézve. Az eurorendszer arra való képességére, hogy figyelemmel kísérje és kezelje az egyesült királysági CCP-k jelentette kockázatokat, kedvezőtlen hatással lesz, ha az egyesült királysági CCP-k már nem tartoznak majd az uniós CCP-kre vonatkozó, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁾ szerinti szabályozási és felügyeleti keret hatálya alá.

A javasolt rendelet a 648/2012/EU rendelet szerinti keretrendszerben nagyobb szerepet irányoz elő az eurorendszer mint az eurót kibocsátó központi bank számára. Annak biztosítása érdekében, hogy az eurorendszer e szerepet be tudja tölteni, alapvető jelentőséggel bír, hogy a Szerződés, valamint a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmánya (a továbbiakban: a KBER Alapokmánya) alapján rendelkezzen a megfelelő hatáskörrel. Ezért az EKB részére a KBER Alapokmánya 22. cikkének módosítása útján szabályozási hatáskört kell biztosítani a pénzügyi eszközök elszámolási rendszerei, így különösen a CCP-k tekintetében. Az EKB szabályozási hatáskörrel való felruházása nem érinti a KBER Alapokmányának 12.1. cikkét, amely úgy rendelkezik, hogy „[e] cikk rendelkezéseinek sérelme nélkül az EKB a lehetségesnek és megfelelőnek ítélt mértékben a nemzeti központi bankokhoz [(NKB-k)] folyamodhat a KBER feladatkörébe tartozó műveletek elvégzése végett”. Ez magában foglalja az eurorendszer mint az eurót kibocsátó központi bank feladatait. Ezért az EKB 2017. június 22-én elfogadta az EKB/2017/18 európai központi banki ajánlást⁽³⁾.

Abban az esetben, ahol az EKB a javasolt rendelet módosítására tesz javaslatot, a technikai munkadokumentum tartalmazza a szövegezési javaslatokat és az azokhoz fűzött magyarázatot. A technikai munkadokumentum angol nyelven elérhető az EKB honlapján.

Különös észrevételek

1. Szavazási szabályok a felügyeleti kollégiumokon belül

1.1. Amint azt az EKB a kollégiumokat illetően korábban megjegyezte, azokban az esetekben, amikor az eurorendszerbeli központi bankokat, amelyek az euro tekintetében együtt alkotják a „kibocsátó központi bankot”, a kollégiumon belül az EKB vagy egy NKB képviseli, és a CCP jelentős klíringtagjait alkotó hitelintézetek prudenciális felügyeletét az EKB látja el, e két funkcióhoz külön-külön szavazatnak kell kapcsolódnia. Ugyanekkor az EKB azt is hangsúlyozta, hogy két különálló funkcióról van szó, amint azt az EKB monetáris politikai és prudenciális felügyeleti szerepe közötti jogi és operatív elkülönítés is tükrözi⁽⁴⁾. Így az EKB határozottan üdvözli a tényt, hogy a javasolt rendelet foglalkozik e kérdéssel és biztosítja, hogy e két funkcióhoz külön-külön szavazat kapcsolódjon.

⁽¹⁾ COM(2016) 856 final.

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 648/2012/EU rendelete (2012. július 4.) a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról (HL L 201., 2012.7.27., 1. o.).

⁽³⁾ A Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmánya 22. cikkének módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra vonatkozó, 2017. június 22-i EKB/2017/18 ajánlás (HL C 212., 2017.7.1., 14. o.).

⁽⁴⁾ Lásd a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerről, valamint az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet iránti javaslatról szóló, 2017. szeptember 20-i CON/2017/38 európai központi banki vélemény (a Hivatalos Lapban még nem került közzétételre) 2.1.2. pontját. Az EKB valamennyi véleménye közzétételre kerül az EKB honlapján: www.ecb.europa.eu. Lásd még: ECB response to the European Commission's consultation on the review of the European Market Infrastructure Regulation (EMIR) (Az EKB válasza az Európai Bizottság által az európai piaci infrastruktúra-rendelet felülvizsgálata tárgyában meghirdetett konzultációra), 2015. szeptember 2., elérhető az EKB honlapján: www.ecb.europa.eu.

- 1.2. Az EKB ezért üdvözli a javasolt rendeletnek a 648/2012/EU rendelet vonatkozó rendelkezéseit módosító rendelkezéseit. Először is, a 648/2012/EU rendelet 18. cikkének (2) bekezdése módosításra kerül oly módon, hogy a kollégium tagjai lesznek többek között a) a CCP-kkel foglalkozó ügyvezető testület állandó tagjai; b) a CCP azon klíringtagjainak felügyeletéért felelős illetékes hatóságok, amelyek székhelye a CCP garanciaalapjához legnagyobb mértékben hozzájáruló három tagállamban található, ideértve adott esetben az 1024/2013/EU tanácsi rendeletnek megfelelően az EKB-t⁽¹⁾; és c) az elszámolt pénzügyi eszközök legfontosabb uniós pénznemeit kibocsátó központi bankok. Másodszor, a 648/2012/EU rendelet 19. cikkének (3) bekezdése módosításra kerül annak rögzítése érdekében, hogy amennyiben az EKB ugyanezen rendelet 18. cikke (2) bekezdésének különböző pontjai értelmében is a kollégium tagja, 12 vagy annál kevesebb tagot számláló kollégiumban legfeljebb két szavazattal, 12-nél több tagot számláló kollégiumban legfeljebb három szavazattal rendelkezik⁽²⁾.
2. *A kibocsátó központi bank hozzájárulásának megszerzésére vonatkozó követelmény bizonyos határozattervezetek esetében*
- 2.1. A javasolt rendelet előírja, hogy az illetékes hatóságoknak elfogadás előtt be kell nyújtaniuk az érintett kibocsátó központi bankhoz az uniós CCP-ket érintő, engedélyezéssel és engedély visszavonásával, szolgáltatások kiterjesztésével, likviditási kockázat ellenőrzésére vonatkozó prudenciális követelményekkel, biztosítésközökre vonatkozó követelményekkel, elszámolással, valamint az interoperabilitási megállapodások jóváhagyásával kapcsolatos határozatok tervezeteit⁽³⁾. Az illetékes hatóságoknak meg kell szerezniük a kibocsátó központi bank hozzájárulását az említett határozatok minden olyan vetülete tekintetében, amely a kibocsátó központi bank monetáris politikai feladatai ellátásával kapcsolatos. Amennyiben a kibocsátó központi bank módosításokat javasol, az illetékes hatóság csak a módosított formában fogadhatja el a határozatot, és amennyiben a kibocsátó központi bank a határozattervezettel szemben kifogással él, az illetékes hatóság nem fogadhatja el a határozatot. Hasonlóképpen, a javasolt rendelet előírja, hogy az elismert 2. szintű harmadik országbeli CCP-ket illetően az Európai Értékpapírpiaci Hatóságnak (ESMA) elfogadás előtt be kell nyújtania az érintett kibocsátó központi bankhoz a likviditási kockázat ellenőrzésével, biztosítésközökre vonatkozó követelményekkel, elszámolással, az interoperabilitási megállapodások jóváhagyásával, valamint a biztosítéki követelményekkel kapcsolatos határozatok tervezeteit⁽⁴⁾. Az ESMA-nak szintén meg kell szereznie a kibocsátó központi bank hozzájárulását az említett határozatok minden olyan vetülete tekintetében, amely a kibocsátó központi bank monetáris politikai feladatai ellátásával kapcsolatos. Amennyiben a kibocsátó központi bank módosításokat javasol, az ESMA csak a módosított formában fogadhatja el a határozatot, és amennyiben a kibocsátó központi bank a határozattervezettel szemben kifogással él, az ESMA nem fogadhatja el a határozatot. Az EKB kifejezetten üdvözli a kibocsátó központi bankok számára a javasolt rendeletben előirányzott szerepet, amely lehetővé fogja tenni a KBER tagjai számára, hogy érdemi és hatékony módon részt vegyenek a KBER Szerződés szerinti alapvető feladatai ellátása, valamint az árstabilitás fenntartására irányuló elsődleges céljának elérése szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró kérdésekben történő döntéshozatalban. Az EKB e tekintetben több észrevételt kíván tenni.
- 2.2. Először is, ahol a javasolt rendelet rögzíti, hogy a kibocsátó központi bankok hozzájárulását meg kell szerezni „az említett határozatok minden olyan vetülete tekintetében, amely az említett [központi] bankok monetáris politikai feladatainak ellátásával kapcsolatos”, hangsúlyozni kell, hogy e fordulat célja, hogy egyértelművé tegye a monetáris politikai kontextust, amelyben a kibocsátó központi bank a szerepét ellátja, valamint e szerep célját. Ugyanez igaz a harmadik országbeli 2. szintű CCP-k számára a kibocsátó központi bankok által „monetáris politikai feladataik ellátása során” előírt követelmények teljesítésére való hivatkozást⁽⁵⁾ illetően. E fordulatot a javasolt rendelet (7) preambulumbekkezdésével összefüggésben kell értelmezni. Hangsúlyozni kell, hogy e fordulatnak nem célja, hogy mérlegelési lehetőséget biztosítson az illetékes hatóságoknak vagy az ESMA-nak annak meghatározását illetően, hogy kérni kell-e a kibocsátó központi bank hozzájárulását bizonyos határozattervezetek kapcsán, és az sem, hogy a tekintetben biztosítson mérlegelési lehetőséget, hogy a kibocsátó központi bank határozattervezettel kapcsolatos javasolt módosításait vagy kifogásait követik-e. E tekintetben megjegyzendő, hogy az eurorendszer széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik a monetáris politika meghatározása és végrehajtása során. Ezt az Európai Unió Bírósága is elismerte⁽⁶⁾, és ez elengedhetetlen az EKB és az NKB-k függetlenségének biztosításához, a Szerződés 130. cikkével összhangban. Az egyértelműség és a jogbiztonság érdekében a javasolt rendeletet új preambulumbekkezdéssel kell kiegészíteni ennek figyelembevétele céljából.
- 2.3. Másodszor, a tekintetben, hogy mely határozattervezeteket kell a kibocsátó központi bank hozzájárulásához kötni, az EKB véleménye szerint a javasolt rendeletnek a kibocsátó központi bank részvételét a CCP-k kockázatkezelésének bizonyos további főbb vonatkozásait illetően is biztosítani kell. Az EKB véleménye szerint a kibocsátó központi bank hozzájárulását a CCP-k biztosítéki követelményeire vonatkozó határozattervezetek (41. cikk) tekintetében is

⁽¹⁾ Lásd a javasolt rendelet 2. cikkének (3) bekezdését.

⁽²⁾ Lásd a javasolt rendelet 2. cikkének (4) bekezdését.

⁽³⁾ A javasolt rendelet 2. cikkének (7) bekezdése beiktatja az új 21a. cikk (2) bekezdését.

⁽⁴⁾ A javasolt rendelet 2. cikkének (10) bekezdése beiktatja az új 25b. cikk (2) bekezdését.

⁽⁵⁾ A javasolt rendelet 2. cikkének (9) bekezdése beiktatja a 25. cikk új (2b) bekezdésének b) pontját.

⁽⁶⁾ Gauweiler és társai ítélet, C-62/14, ECLI:EU:C:2015:400, 68. pont; valamint Accorinti és társai kontra EKB ítélet, T-79/13, ECLI:EU:T:2015:756, 68. pont.

elő kell írni mind az uniós, mind a harmadik országbeli CCP-k esetében. Ez azért fontos a kibocsátó központi bank számára, mivel a likviditási kockázat kezelése – ami a kibocsátó központi bank figyelmének középpontjában áll – és a CCP által alkalmazott, a biztosítékokkal kapcsolatos folyamatok között kulcsfontosságú kapcsolatok állnak fenn. Például a biztosítékok napközbeni beszédésére vonatkozó szabályok jelentős hatással vannak a CCP azon képességére, hogy az esedékessé váló likviditási igényeit fedező forrásokat szerezzen. A biztosítékokkal kapcsolatos folyamatok és eljárások, a biztosítékok szintjének piaci stressz esetén történő kiigazítására vonatkozó szabályokat is ideértve, jelentős hatással lehetnek továbbá a prociklikusságot illetően is: ha azokat nem megfelelően kezelik, komoly likviditási nyomást teremthetnek a klíringtagok számára, és esetlegesen korlátozhatják a kibocsátó központi banknak a monetáris politikai célkitűzései megvalósítására való képességét.

A javasolt rendeletnek továbbá elő kell írnia, hogy a kibocsátó központi bank hozzájárulása legyen szükséges a 648/2012/EU rendelet 49. cikke szerinti, a modellek felülvizsgálatával, a CCP által a biztosítéki követelményei, a garanciaalaphoz való hozzájárulások, valamint a biztosítékeszközökre vonatkozó követelmények kiszámításához alkalmazott modellek és paraméterek stressztesztelése és visszamérése céljából végzett validálással, továbbá az egyéb kockázatkezelési intézkedésekkel kapcsolatos határozatokhoz is. Ez fontos a kibocsátó központi bank számára, mivel a 49. cikk szerinti határozatok közvetlen következményekkel járhatnak a 648/2012/EU rendelet eljárási és anyagi jogi követelményeinek a CCP általi megfelelésre, amellyel kapcsolatban egyébként a kibocsátó központi bank hozzájárulására van szükség. Például a CCP által a biztosítékeszközökre vonatkozó követelményei megfelelőségének stresszteszteléséhez használt módszertant érintő változtatás közvetlen hatással lenne a biztosítékeszközökkel kapcsolatos, a 648/2012/EU rendelet 46. cikke szerinti kötelezettségek CCP általi betartására.

Az e véleményt kísérő külön technikai munkadokumentumban az EKB szövegezési javaslatokat fogalmaz meg azon határozattervezeteket illetően, amelyek esetében elő kell írni a kibocsátó központi bank hozzájárulását.

- 2.4. Harmadszor, az EKB megjegyzi, hogy az illetékes hatóságok bizonyos mérlegelési lehetőséggel rendelkeznek a tekintetben, hogy a CCP által javasolt változtatások – a tevékenységek és szolgáltatások körének az alapengedély által nem fedett tevékenységekkel és szolgáltatásokkal való kiterjesztését illetően – a 648/2012/EU rendelet 15. cikke szerinti határozat, illetve – a modellek felülvizsgálatát, a stresszteszteteket és visszamérést illetően – a 49. cikk szerinti határozat tárgyát képezzék-e. Ha az illetékes hatóság úgy ítéli meg, hogy a CCP által javasolt változtatások nem minősülnek a CCP működése „további szolgáltatásokkal vagy tevékenységekkel” való kiterjesztésének, illetve a modellek és paraméterek „jelentős módosításának”, e változtatások nem képezik a 15., illetve 49. cikk szerinti határozatok tárgyát. A közös uniós felügyeleti kultúra kialakítása és az egységes felügyeleti gyakorlatok biztosítása érdekében az ESMA nemrég a 15. cikk szerinti további termékekre és szolgáltatásokra, valamint a 49. cikk szerinti jelentős változtatásokra vonatkozó közös mutatókról szóló véleményt⁽¹⁾ tett közzé. Az EKB azt az álláspontot képviseli, hogy az ESMA véleményében megfogalmazott kritériumok betartása alapvető jelentőségű lesznek annak biztosításában, hogy minden olyan esetben kérjék az érintett kibocsátó központi bankok hozzájárulását, ahol arra szükség van. Ezért az EKB azt javasolja, hogy az ESMA által e cikkek értelmezését illetően nyújtott útmutatást kötelező erővel ruházzák fel. Ennek érdekében az ESMA-nak azt szabályozástechnikai standardtervezet formájában kell kidolgoznia, amelyet aztán a Bizottságnak felhatalmazáson alapuló jogi aktus formájában el kell fogadni. Az EKB e célból szövegezési javaslatokat fogalmaz meg az e véleményt kísérő külön technikai munkadokumentumban.

3. Felülvizsgálat és értékelés

- 3.1. A javasolt rendelet akként módosítja a 648/2012/EU rendelet 21. cikkét, hogy az illetékes hatóságok az ESMA-val együttműködve felülvizsgálják mindazokat az intézkedéseket, stratégiákat, folyamatokat és mechanizmusokat, amelyeket a CCP-k a 648/2012/EU rendelet rendelkezéseinek való megfelelés érdekében vezettek be, és értékeli a CCP-ket érintő vagy potenciálisan érintő kockázatokat. A módosított 21. cikk előírja továbbá, hogy a CCP-knél helyszíni ellenőrzéseket kell végezni, és az ESMA személyzetét meg kell hívni az ezekben való részvételre. Ezenkívül az illetékes hatóságnak a CCP-ktől kapott információkat továbbítani kell az ESMA-hoz, és az érintett CCP-től ki kell kérnie az ESMA által igényelt minden olyan információt, amelyet önmaga nem tud rendelkezésre bocsátani.
- 3.2. A javasolt rendelettel módosított felülvizsgálati és értékelési eljárás azt a kulcsfontosságú célt fogja betölteni, hogy biztosítsa, hogy CCP-k folyamatosan megfeleljenek a 648/2012/EU rendeletnek. Az EKB véleménye szerint a felülvizsgálati és értékelési eljárás során a kibocsátó központi bankkal való konzultáció – amennyiben az illetékes hatóság ezt szükségesnek ítéli annak biztosítása érdekében, hogy a kibocsátó központi bank be tudja tölteni a javasolt rendelet szerinti szerepét – fontos kiegészítője lenne a 21a. cikk (2) bekezdése szerinti követelményeknek. Az illetékes hatóságok által – az ESMA-val együttműködésben – végzett felülvizsgálathoz való hozzájárulás képessége lehetővé tenné a kibocsátó központi bank számára annak biztosítását, hogy a CCP-k ne teremtsenek az eurorendszer Szerződés szerinti alapvető feladatainak ellátását, valamint az árstabilitás fenntartására irányuló elsődleges céljának elérését érintő kockázatokat.

⁽¹⁾ ESMA Opinion on Common indicators for new products and services under Article 15 and for significant changes under Article 49 of EMIR (Az ESMA véleménye az EMIR 15. cikke szerinti új termékekre és szolgáltatásokra, valamint 49. cikke szerinti jelentős változtatásokra vonatkozó közös mutatókról) (ESMA/2016/1574), 2016. november 15., elérhető az ESMA honlapján: www.esma.europa.eu.

- 3.3. Az e véleményt kísérő külön technikai munkadokumentumban az EKB szövegezési javaslatokat fogalmaz meg a kibocsátó központi bankkal a 21. cikk szerinti felülvizsgálati és értékelési eljárásban való konzultációt illetően.
4. *Az EKB tanácsadói szerepe a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok és végrehajtási jogi aktusok tervezetei tekintetében*
- 4.1. Érdemes felidézni, hogy a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusokra és végrehajtási aktusokra irányuló tervezetei a Szerződés 127. cikke (4) bekezdésének és 282. cikke (5) bekezdésének értelmében vett „uniós jogi aktusra irányuló javaslatnak” minősülnek. Mind a felhatalmazáson alapuló, mind a végrehajtási aktusok uniós jogi aktusnak minősülnek. Az EKB-val kellő időben konzultálni kell a hatáskörébe tartozó valamennyi uniós jogszabálytervezetről, beleértve a felhatalmazáson alapuló és a végrehajtási jogi aktusok tervezetét is. Az EKB-val való konzultációs kötelezettséget az Európai Bíróság a Bizottság kontra EKB ítéletében⁽¹⁾ az EKB hatáskörére és szakértelmére hivatkozással magyarázta. Tekintettel arra, hogy a KBER Szerződés 127. cikkének (2) bekezdése szerinti alapvető feladatai ellátásához és a Szerződés 127. cikkének (1) bekezdése szerinti elsődleges céljának, az árstabilitás fenntartásának eléréséhez elengedhetetlenek a biztonságos és hatékony pénzügyi piaci infrastruktúrák, különösen az pénzügyi eszközök elszámolási rendszerei, az EKB-val megfelelően konzultálni kell a 648/2012/EU rendelet alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló, valamint végrehajtási jogi aktusokkal kapcsolatban. Noha az EKB-val való konzultációs kötelezettség közvetlenül a Szerződésből ered, az egyértelműség érdekében e követelményt a javasolt rendelet egy preambulumbekkezdésének is tükröznie kell. Tekintettel a felhatalmazáson alapuló és a végrehajtási jogi aktusok fontosságára a pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó uniós jogszabályok kialakítása terén, az EKB a hatáskörébe eső területeken tanácsadói szerepének betöltése során teljes mértékben figyelembe fogja venni az ezen aktusok elfogadására vonatkozó határidőket és a végrehajtási jogszabályok zökkenőmentes elfogadása biztosításának szükségességét⁽²⁾.
- 4.2. Ezenkívül a javasolt rendelet több eleme esetében az EKB-val való konzultáció mellett különösen hasznos lehet, ha a KBER érintett tagjait egy korai szakaszban bevonják a szabályozás- és végrehajtástechnikai standardok, felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok tervezeteinek kidolgozásába, és erről kifejezetten rendelkezni kell.
- 4.3. Először is, a javasolt rendelet számos rendelkezése hivatkozik a kibocsátó központi bank szerepére. Amint azt az EKB a 2. pontban megjegyezte, ezek között szerepelnek azok az esetek is, amikor a kibocsátó központi bank hozzájárulása szükséges az illetékes hatóságok vagy az ESMA által hozott bizonyos határozatokhoz. Ezenkívül a javasolt rendelet hivatkozik azokra az esetekre, amikor a kibocsátó központi banknak írásban meg kell erősítenie az ESMA felé, hogy a 2. szintű harmadik országbeli CCP teljesíti az említett kibocsátó központi bank által előírt követelményeket⁽³⁾, valamint arra, amikor az ESMA az érintett kibocsátó központi bankkal egyetértésben megállapítja, hogy valamely CCP-nek „[lényeges] rendszerszintű jelentősége” van⁽⁴⁾. Annak megállapítására, hogy mely kibocsátó központi bank vegyen részt, a javasolt rendelet kereszthivatkozásokat tartalmaz a 648/2012/EU rendelet 18. cikke (2) bekezdésének h) pontjára, amely rögzíti, hogy a kollégium tagjai többek között „az elszámolt pénzügyi eszközök legfontosabb uniós pénznemeit kibocsátó központi bankok”. A Bizottság hatáskört kap arra, hogy az ESMA által kidolgozott, azt meghatározó szabályozástechnikai standardtervezetek alapján, hogy a 18. cikk (2) bekezdésének h) pontjában említett uniós pénznemek milyen feltételek mellett tekinthetők legfontosabb pénznemnek, felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el. A Bizottság ennek megfelelően 2013-ban elfogadta a 876/2013/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletet⁽⁵⁾, amelyet most adott esetben felül kell vizsgálni és naprakésszé kell tenni az euroövezeten kívüli tagállamok pénznemeit kibocsátó központi bankok megfelelő részvételének biztosítása érdekében, figyelemmel arra, hogy a CCP-k működésének zavarai az ilyen pénznemekre is hatással lehetnek. Az erre irányuló szabályozástechnikai standardtervezetek kidolgozását ezért az ESMA-nak a KBER érintett tagjaival szoros együttműködésben kell végeznie. A felhatalmazáson alapuló jogi aktust továbbá csak az EKB-val történő formális konzultációt követően kell elfogadni. Az EKB továbbá azt javasolja, hogy a jogbiztonság érdekében a 648/2012/EU rendelet 18. cikke (2) bekezdésének h) pontjára való kereszthivatkozások a javasolt rendelet azon rendelkezéseibe is kerüljenek beillesztésre, amelyek csak az „érintett kibocsátó központi bankra” hivatkoznak.
- 4.4. Másodsor, a javasolt rendelet beiktatja a 25. cikk új (2a) bekezdését, amely úgy rendelkezik, hogy az ESMA megállapítja, hogy a harmadik országbeli CCP az Unió vagy egy vagy több tagállam pénzügyi stabilitása szempontjából rendszerszinten jelentős-e, vagy valószínűleg azzá válik-e (erre a javasolt rendelet 2. szintű CCP-ként hivatkozik).

⁽¹⁾ Bizottság kontra EKB ítélet, C-11/00, ECLI:EU:C:2003:395, különösen a 110. és 111. pont. A 110. pontban a Bíróság rögzítette, hogy az EKB-val való konzultációs kötelezettség „elsődlegesen azt célozza, hogy az ilyen aktusok elfogadása előtt annak kibocsátója meghallgassa azon szert, amelynek közreműködése – mivel közösségi szinten a kérdéses területen önálló hatáskörrel, továbbá magasszintű szakértelemmel rendelkezik – kifejezetten hasznos lehet a tervezett jogalkotási eljárásban”.

⁽²⁾ Lásd a CON/2015/10 vélemény 2. bekezdését, a CON/2012/77 vélemény bekezdését, a CON/2012/5 vélemény 4. bekezdését, a CON/2011/44 vélemény 8. bekezdését és a CON/2011/42 vélemény 4. bekezdését.

⁽³⁾ A javasolt rendelet 2. cikkének (9) bekezdése beiktatja a 25. cikk új (2b) bekezdésének b) pontját.

⁽⁴⁾ A javasolt rendelet 2. cikkének (9) bekezdése beiktatja a 25. cikk új (2c) bekezdését.

⁽⁵⁾ A Bizottság 876/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2013. május 28.) a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a központi szerződő felek kollégiumairól szóló szabályozási technikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 244., 2013.9.13., 19. o.).

Meghatározza a szempontokat, amelyeket az ESMA-nak figyelembe kell vennie ennek megállapítása során, és úgy rendelkezik, hogy a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el e szempontok pontosítása érdekében. A vonatkozó szempontok kidolgozása során a kibocsátó központi bankok megfelelő részvételének biztosítása érdekében e felhatalmazáson alapuló jogi aktus kidolgozását a Bizottságnak a KBER érintett tagjaival szoros együttműködésben kell végezni.

5. *A „lényeges rendszerszintű jelentőségű” harmadik országbeli CCP-k*

A javasolt rendelet beiktatja a 25. cikk új (2c) bekezdését, amely úgy rendelkezik, hogy az ESMA az érintett kibocsátó központi bankokkal „egyetértésben” megállapíthatja, hogy a CCP-nek olyan rendszerszintű jelentősége van, hogy az nem ismerhető el. Az EKB értelmezése szerint az „egyetértésben” azt jelenti, hogy az ESMA anélkül, hogy előzetesen beszerezte volna az érintett kibocsátó központi bankok jóváhagyását, nem tehet arra vonatkozó ajánlást, hogy a Bizottság végrehajtási jogi aktus elfogadásával erősítse meg, hogy a szóban forgó CCP nem ismerhető el.

6. *A CCP-kkel foglalkozó ügyvezető testület és a felügyeleti kollégiumok közötti együttműködés és információcsere*

Az EKB megjegyzi, hogy a CCP-kkel foglalkozó ügyvezető testület nem foglalja magában a felügyeleti kollégiumok minden tagját, és nem foglalja magában az Európai Rendszerkockázati Testületet (ERKT). A felügyeleti kollégium nem csupán a CCP-t felügyelő illetékes hatóságokból áll, hanem azon szervezetek felügyeleti hatóságaiból is, amelyekre a CCP tevékenysége hatással lehet, így különösen bizonyos klíringtagok, kereskedési helyszínek, interoperábilis CCP-k és központi értéktárak. Az Unió pénzügyi rendszerének makroprudenciális felügyeletére az ERKT rendelkezik hatáskörrel. Annak biztosítására, hogy az ERKT és a felügyeleti kollégium azon tagjai, amelyek nem tagjai a CCP-kkel foglalkozó ügyvezető testületnek is, a feladataik ellátásához szükséges minden releváns információval rendelkezzenek, kulcsfontosságú, hogy az információcsere vonatkozó kötelezettség álljon fenn a CCP-kkel foglalkozó ügyvezető testület, illetve az ERKT és a felügyeleti kollégium azon más tagjai közötti, amelyek nem tagjai a CCP-kkel foglalkozó ügyvezető testületnek. Az ERKT-val és a felügyeleti kollégiummal folytatott információcserenek teljeskörűnek kell lennie, és ki kell terjednie a CCP-kkel foglalkozó ügyvezető testület rendelkezésére álló azon információkra, amelyek az ERKT és a felügyeleti kollégium tagjai számára feladataik ellátásához szükségesek. Hasonlóképpen, a harmadik országbeli CCP-kkel kapcsolatos információk tekintetében információcsere kell folytatni az ERKT-val és a 648/2012/EU rendelet 25. cikkének (3) bekezdésében felsorolt érintett illetékes hatóságokkal, amennyiben ez feladataik ellátásához szükséges.

7. *Az EKB mint az ESMA felügyeleti tanácsának szavazati joggal nem rendelkező tagja*

Az EKB megjegyzi, hogy a javasolt rendelet akként módosítja az 1095/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet⁽¹⁾, hogy a CCP-kkel foglalkozó ügyvezető testület vezetője és igazgatói az ESMA felügyeleti tanácsának szavazati joggal nem rendelkező tagjai lesznek⁽²⁾. Az EKB kifejezetten üdvözlí ezt a megoldást, amely biztosítja, hogy az ESMA felügyeleti tanácsa által kidolgozott iránymutatások, ajánlások és konvergenciát szolgáló gyakorlati eszközök figyelembe vegyék a CCP-kkel foglalkozó ügyvezető testület vezetőjének és igazgatóinak nézőpontját és szakértelmét. Ugyanakkor az EKB véleménye szerint az is fontos, hogy szavazati joggal nem rendelkező tagként az EKB is részt vegyen az ESMA felügyeleti tanácsában, a központi bankok és a felügyeleti hatóságok közötti hatékony együttműködés, koordináció és információcsere biztosítása érdekében, valamint annak érdekében, hogy az ESMA felügyeleti tanácsa által kidolgozott iránymutatások, ajánlások és konvergenciát szolgáló gyakorlati eszközök figyelembe vegyék az EKB nézőpontját és szakértelmét⁽³⁾. Ez nem csupán a CCP-k, de más pénzügyi piaci szereplők esetében is releváns, mint például a központi értéktárak és a kereskedési adattárak. Ezért az EKB azt javasolja, hogy az EKB is váljon az ESMA felügyeleti tanácsának szavazati joggal nem rendelkező tagjává.

8. *A javasolt rendeletnek a CCP-k helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerrel való kölcsönhatása*

Az EKB teljes mértékben támogatja a Bizottság által a javaslat indokolásában megfogalmazott azon értékelést, amely szerint a felügyeletet érintő módosításokat és javításokat megfelelően tükrözni kell majd a CCP-k helyreállításáról és szanálásáról szóló javasolt rendeletben is. Az EKB egyetért azzal, hogy célzott módosításokra lehet szükség a CCP-kkel foglalkozó ügyvezető testületnek a 648/2012/EU rendelet szerinti kollégiumokban, majd a szanálási kollégiumokban betöltött új szerepének figyelembevétele érdekében. Az EKB célszerűnek tartaná a helyreállítási

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1095/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapírpiaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 84. o.).

⁽²⁾ A javasolt rendelet 1. cikkének (4) bekezdése az 1095/2010/EU rendelet 40. cikkének (1) bekezdését új f) ponttal egészíti ki.

⁽³⁾ Lásd a CON/2010/5 véleményt. Lásd még: ECB contribution to the European Commission's consultation on the operations of the European Supervisory Authorities (Az EKB hozzájárulása az Európai Bizottság által az uniós felügyeleti hatóságok tevékenysége tárgyában meghirdetett konzultációhoz), közzétéve 2017. július 7-én, elérhető az EKB honlapján: www.ecb.europa.eu.

és szanálási tervek CCP-k közötti összhangjának és hatékony kölcsönhatásának előmozdítását, valamint az uniós pénzügyi stabilitást érintő összesített kockázatokkal kapcsolatos vonzataik figyelemmel kísérését és mérséklését. Az EKB támogatná azt, hogy a javasolt rendelet véglegesítése során a Bizottság, a Tanács és az Európai Parlament megvizsgálja a CCP-kkel foglalkozó ügyvezető testület lehetséges szerepét ebben az összefüggésben ⁽¹⁾.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2017. október 4-én.

az EKB elnöke

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Lásd a CON/2017/38 vélemény 1.4. bekezdését.